

ר' בנימין

כוסף אביבים

יש בקובץ שירים קטן זה ("מי ז", תל-אביב, תר"צ) סתם שירים שאתה מוצא כדוגמתם אצל פייטנים אחרים. השיר המלנכולי 'חזרה', למשל, על אלוך וסלע וגדי מזכיר במידת-מה את השיר 'שלושה צוענים' של לינאו. או השיר האחרון בן כ"ח השורות: 'להבות', שעליו כבר דובר על דפי 'מאזנים' בקשר עם שירת-ה'מאורעות'. אך מכיון שהשירים האלה תחובים בתוך קובץ זה, הרי גם הם נאחזים בתוך המחרוזת הכללית, משמשים גם הם מעין לוויה אורי-נאמנטית למוטיב היסודי שבקובץ, שהוא התמיהה האילמת על רו ההוויה והחוויה:

אָדָם, אָדָם, בֵּין תֵּבֵל וְסָמֶל
 פֶּחֶן עַל עֲצָמוֹ מִחְרִישׁ לְדַעַת,
 מִחְרִישׁ לְדַעַת...

הוא גם מחריש לראות, לחוש, ובלכת מדי-ערב אחד מתוכו

אֵל גִּפְסֵי אֵל-שׁוֹב

הוא שח אחריו

עם דָּשָׁא וְדָמִי.

דמי ותמיהת-הדמי. הנה שחים גם כוכבים על פיה של באר.

מִי פֹה הָעֶרֶז?
 נֶעְנֶה בֶּן נֶטָף גְּלוּם-רָגַע וְעֶקֶב; 'אֲנִי'
 נִבְלָעָה וְשָׁמְתוּ בְּחִכְרָתָהּ...
 וּבְבֶאֱרָה הִיָּה דָמִי.

ובדמי, בעצם הדמי זעקה גדולה, כבושה, הטחת הראש בדפי הרו.
 מִשָּׁהוּ הֶעֱלֵנוּ בֵּין סֵעַר וְדָמִי.
 אֲנֹחֵשׁ הָאָרֶז - לֹא גִדַּע לְמִי.

הרוז הוא כפול. הרוז של ה'אני':
 אֲרִיָּה נֹטֶה לְלֶקֶן אֶל בֵּיתִי
 הַגָּמִי הַלִּילָה.
 וְלֹא הִגִּיד לִי אִישׁ אֶת שְׁמִי וְשֵׁם חֲפָצִי
 וְלֹא בִרְךָ אֶת בּוֹאִי...
 וְלֹא בִרְךָ אֶת בּוֹאִי...

אך יעטיק יותר בקובץ-שירים זה הרוז של הזולת, של ה'לא-אני', של האלהים
 או השטן או הנחש, או של סתם העצמים המסובבים את ה'אני' בחינת גמלים
 אשר בלילות
 מְהַדְדִים סְתָרֵיהֶם בְּמַעֲלֵה הַיְעֻנִים...

ולא רק יגונים. כי יש אשר באין רואה ובאין מאזין
 גָּמַל בּוֹל עַל שְׂדֵמֹת אֵל..

והנה גם רז המחזור התמידי של כוסף-אביבים וגויעת שביבים. כל זה מתלכד
 בקובץ-שירים זה, כל זה מתכנס במחרות "מי?" במסגרת אלם ודמי.

"מאזנים", תר"ץ